

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. a Mgr. Petra Sedláka, v právní věci žalobce: **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**, se sídlem Cejl 48/50, Brno-střed, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2013, č. j. 2370/560/12 98440/ENV/12, sp. zn. OP 53/2012,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 19. 6. 2013 domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 17. 4. 2013, č. j. 2370/560/12 98440/ENV/12, sp. zn. OP 53/2012 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti (a potvrzeno) rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 29. 8. 2012, č. j. JMK 13282/2012, sp. zn. S-JMK 13282/2012 OŽP/Kuč (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla povolena

výjimka dle ustanovení § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „ZOPK“), k zásahu do biotopů 25 zvláště chráněných druhů organismů stavbou „*Rychlostní silnice R55, stavba 5510 Bzenec – Bzenec Přívoz*“ (dále jen „stavba“). Žalobce se domáhá zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí a také požaduje uhradit náklady řízení.

II. Obsah žaloby

[2] Žalobce odůvodnil svou velmi obsáhlou žalobu (40 stran a 8 ks příloh) tím, že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nejprve se zabýval přípustností žaloby a svou aktivní žalobní legitimací a dále vymezil okruh 6 žalobních námitek, které zdejší soud pro přehlednost shrne v následujících bodech tohoto rozsudku.

[3] Podmínky přípustnosti žaloby a aktivní žalobní legitimace žalobce – žalobce je organizační jednotkou s vlastní právní subjektivitou občanského sdružení Děti Země. Žalobce se předmětného správního řízení účastnil v souladu s ustanovením § 70 ZOPK a současně byl i účastníkem v řízení v procesu posuzování vlivů na životní prostředí (tzv. EIA) ve smyslu ustanovení § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon EIA“). Žalobce s odkazy na evropskou i tuzemskou právní úpravu a s odkazy na obsáhlou judikaturu Soudního dvora EU, Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu dovozuje svou aktivní žalobní legitimaci, a to procesní i hmotně-právní, jelikož žalobce byl dotčen na svých hmotných právech porušením předpisů chránících životní prostředí do té míry, že toto porušení způsobuje nezákonnost napadeného i prvostupňového rozhodnutí.

[4] Nezákonnost hodnocení vlivů silnice R5510 na životní prostředí procesem EIA – přezkum zákonnosti stanoviska EIA po stránce věcné i procesní vyžaduje čl. 9 Aarhuské úmluvy a č. 10a Směrnice EIA. Stanovisko EIA pro předmětnou stavbu (vydané dne 30. 6. 2006, č. j. 40189/ENV/06) je nepochybně povinným podkladem pro napadené rozhodnutí. Žalobce s odkazem na judikaturu NSS konstatuje, že sice stanovisko EIA není samostatně soudně přezkoumatelné, ale lze provést jeho soudní přezkum v rámci žaloby proti navazujícímu správnímu rozhodnutí. Žalobce proto žádá, aby soud přezkoumal zákonnost předmětného stanoviska EIA, a to pro stránce hmotné i procesní, a pokud uzná, že bylo vydáno nezákonně, tak žádá soud, aby zrušil prvostupňové i napadené rozhodnutí. Dále v žalobním bodu popisuje skutkový stav a tvrdí konkrétní nezákonnosti při vydávání předmětného stanoviska EIA.

[5] Porušení § 50 odst. 1 a odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu: absence odůvodnění k námitkám ve vyjádření žalobce č. 2 ze dne 29. 6. 2012 – žalobce namítá, že prvostupňovým rozhodnutím došlo k porušení § 50 odst. 1 a odst. 4 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád“), pro nepřezkoumatelnost, neboť krajský úřad se řádně nevypořádal s obsahem vyjádření žalobce č. 2 ze dne 29. 6. 2012 (šest bodů a 2 přílohy), jak dokládají poslední dvě věty na str. 13 prvostupňového rozhodnutí. Ani žalovaný se podle žalobce tímto bodem nezabýval, když konstatoval, že krajský úřad sice opomněl přezkoumat toto vyjádření žalobce, nicméně se k němu mohli v rámci odvolacího řízení vyjádřit všichni účastníci řízení, takže nikomu nevznikla žádná újma a tato procesní chyba byla zhojena; s tímto závěrem žalobce nesouhlasí.

Dále v žalobním bodu popisuje skutkový stav a tvrdí konkrétní nezákonnosti v porušení žalobcových procesních práv.

[6] Porušení § 10 odst. 4 zákona EIA a § 68 odst. 3 správního řádu: absence přezkoumatelnosti odůvodnění o způsobu vypořádání podmínek stanoviska EIA – žalobce namítá porušení výše uvedených ustanovení pro nepřezkoumatelnost důvodů, z nich plyne, které podmínky stanoviska EIA byly do prvostupňového a napadeného rozhodnutí konkrétně zahrnuty, a které nikoliv a proč. Podle žalobce není v odůvodnění obou rozhodnutí totiž zřejmé, jak se krajský úřad i žalovaný s obsahem stanoviska EIA konkrétně vypořádaly, přičemž žalobce považuje tento postup za nezákonný. S odkazem na zákonné znění a řadu rozhodnutí správních soudů konstatuje, že rozhodnutí správních orgánů musí obsahovat řádné a přezkoumatelné odůvodnění, které konkrétní podmínky stanoviska EIA byly zahrnuty do napadených rozhodnutí a které ne a zejména uvést proč. Takto musí být vypořádána každá konkrétní podmínka stanoviska EIA, nikoliv pouze některé, jak učinil krajský úřad a žalovaný. Tento postup je nezákonný.

[7] Porušení § 3, § 8 odst. 1 a § 50 správního řádu, neboť chybí pravomocné rozhodnutí o výjimce dle § 43 ZOPK – žalobce namítá porušení výše uvedených ustanovení z důvodu absence pravomocného rozhodnutí o výjimce dle § 43 ZOPK k zásahu do Přírodní památky Vojenské cvičiště v trase silnice R5510, přestože nejde o podkladové správní rozhodnutí, nicméně může významně ovlivnit žádost ŘSD ČR a rozhodování krajského úřadu o výjimce v přezkoumávaném správním řízení. Podle názoru žalobce bylo povolení výjimky v přezkoumávaném správním řízení předčasné, a krajský úřad měl předmětné řízení přerušit do doby předložení pravomocného rozhodnutí o výjimce dle § 43 ZOPK, resp. žalovaný měl odvoláním napadené prvostupňové rozhodnutí zrušit.

[8] Porušení § 56 ZOPK ve vztahu k § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu pro kumulativní nesplnění podmínek a pro nepřezkoumatelnost či irelevantnost důvodů – žalobce namítá zejména absenci přezkoumatelných a přesvědčivých důvodů o doložení převahy veřejného zájmu pro silnici R5510, a to i s ohledem na rozsudek NSS ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011-526 o zrušení celých Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (ZÚR JMK), takže do doby schválení nových ZÚR JMK mělo být předmětné správní řízení o výjimce přerušeno. Dále v žalobním bodu popisuje skutkový stav a tvrdí konkrétní nezákonnosti s tím, že dle jeho názoru jsou uváděné důvody krajského úřadu a žalovaného o splnění všech podmínek § 56 ZOPK (kumulativně) nedostatečné, nesystémové, nepřezkoumatelné, mnohdy irelevantní či dokonce zavádějící nebo nepravdivé a konstatuje, že nelze veřejný zájem a jeho převahu nad zájmem ochrany přírody opírat o irelevantní důvody jako je politická vůle vlády, ale pouze o jednoznačná a nezpochybnitelná odborná kritéria naplněná konkrétním a přesvědčivým objektivním obsahem (např. dopravní význam, vliv na životní prostředí a přírodu, ekonomická efektivnost a časové hledisko), což se v dané věci nestalo. Správní orgány opírají své závěry o obecné podklady politického či koncepčního charakteru, o irelevantní podklady jako jsou ZÚR Zlínského kraje či názory skupiny odborníků, aniž by vzaly dostatečně v úvahu nezpochybnitelné a doložitelné konkrétní odborné podklady, a to i ty, které žalobce navrhoval, zejm. studii Ing. K., které zpochybňují tvrzení žadatele o veřejném zájmu pro stavbu silnice R5510 a její výraznou převahu. Správní orgány se tedy pečlivě nezabývaly splněním všech kumulativních podmínek dle § 56 ZOPK, zejména o

doložení veřejného zájmu na stavbě a o neexistenci jiného uspokojivého řešení, což jejich rozhodnutí činí nezákonnými.

[9] Porušení § 3, § 50 odst. 3 a odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, včetně § 7 odst. 1 správního řádu, pro nejasnost, nekonkrétnost a obtížnou vymahatelnost některých podmínek rozhodnutí a pro absenci jiných podmínek a důvodů vypořádání námitek – žalobce namítá porušení výše uvedených ustanovení, neboť z uložených 21 podmínek v prvostupňovém rozhodnutí jsou 3 nejasné, nekonkrétní, sporné a obtížně realizovatelné a kontrolovatelné, proto žalobce navrhnul různé způsoby nápravy, přičemž dále mj. upozornil, že chybí přezkoumatelné důvody, jak se krajský úřad vypořádal s návrhem 40 podmínek ze strany ŘSD ČR, pokud uložil jen 21 podmínek. Jedná se o podmínky č. 8, č. 17 a č. 16 s tím, že žalovaný všechny návrhy na upřesnění či doplnění podmínek prvostupňového rozhodnutí zamítl jako nedůvodné, a k požadavkům 16/1 a 16/2 u podmínky č. 16 se dokonce nijak přezkoumatelně nevyjádřil. Dále v žalobním bodu popisuje skutkový stav a tvrdí konkrétní nezákonnosti při vypořádávání námitek žalobce k předmětným podmínkám v průběhu správního řízení. Žalobce dále uvádí, že z prvostupňového rozhodnutí není zřejmé, zda navržené podmínky v žádosti ŘSD ČR (celkem 40) jsou skutečně všechny součástí 21 podmínek uvedených v prvostupňovém rozhodnutí. Žalovaný zvolil při odvolacím řízení ryze formální postup, neboť pouze tvrdí, že všechny podmínky prošel a shledal, že jsou součástí prvostupňového rozhodnutí. Toto tvrzení ale nikterak neodůvodnil, je nepřezkoumatelné, neboť námitka žalobce v odvolání nebyla pečlivým a přesvědčivě transparentním způsobem vypořádána, aby bylo jednoznačné, jak bylo se 40 navrženými podmínkami ŘSD ČR naloženo.

[10] Žalobce v konečném žalobním návrhu tedy navrhuje zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí a požaduje uhrazení nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

[11] Žalovaný ve svém vyjádření, doručeném soudu dne 30. 10. 2013, navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Zároveň žalovaný uvedl, že setrvává na svém rozhodnutí a k obsahu žaloby především odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí, jakož i odůvodnění prvostupňového rozhodnutí krajského úřadu. Zdůrazňuje, že provedené správní řízení proběhlo v souladu se správním řádem a žalovaný považuje jak výrok (včetně stanovených podmínek), tak odůvodnění rozhodnutí, za řádně formulované. Žalovaný konstatuje, že z hlediska konkrétního zájmu, který mu na základě uplatněné žádosti investora v daném řízení příslušelo řešit, bylo shledáno stanovení podmínek pro udělení výjimky ve smyslu § 56 ZOPK dostatečným, a nebylo proto důvodu, proč žádosti investora o udělení výjimky z ochrany ohrožených druhů nevyhovět. Dále se obsáhle (na 16 stranách vyjádření) vyjadřuje k jednotlivým uplatněným žalobním námitkám, přičemž setrvává na svých skutkových i právních závěrech vyjádřených v napadeném i prvostupňovém rozhodnutí a odkazuje také na rozhodnutí správních soudů, která by bylo možno použít na nyní řešenou věc. Žalovaný pak ve svém přípise, doručeném soudu dne 12. 11. 2013, přiložil své usnesení ze dne 29. 10. 2013, č. j. 1966/560/13, 77259/ENV/13, sp. zn. OP 53/2013, jímž byl opraven zjevný překpis v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

[12] Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného svou replikou, doručenou zdejšímu soudu dne 20. 6. 2015, ve které setrvává na své podané žalobě a konkrétně reaguje na jednotlivé body vyjádření žalovaného. Odkazuje také na řadu dalších rozhodnutí správních soudů, která by byla použitelná na řešenou věc. K žalobnímu uvedenému v bodě [9] tohoto rozsudku (k obsahu podmínky č. 17) pak navrhuje, aby soud v rámci soudního řízení seznámil ornitologa K. P. se žalobou a relevantními částmi spisu a vyžádal si od něj stanovisko, zda by bylo prodloužení tubusu o 200 metrů dle námětu žalobce pro ochranu ptáků přínosné či nikoliv; příp., aby krajský soud tuto osobu předvolal na ústní jednání. Dále se žalobce pravidelně odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 3 As 140/2014-52, který zrušil rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 21. 5. 2014, č. j. 31A 82/2012-113, kterým byla zamítnuta žaloba žalobce k zásahu do biotopů v trase silnice R5509 Moravský Písek-Bzenec. Setrvává na všech svých právních závěrech uvedených v žalobě a s odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2014, č. j. 8A 168/2011-87 požaduje uhradit náklady řízení ve výši 3.900 Kč (3.000 Kč za soudní poplatek a 900 Kč jako paušální náklady za 3 úkony).

IV. Posouzení věci krajským soudem

[13] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) osobou k tomu oprávněnou dle ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. a jde o žalobu přípustnou ve smyslu ustanovení § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.

[14] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a na základě ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s. poté, kdy účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas, resp. v zákonné lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas.

[15] V dané věci soud nejprve posoudil aktivní žalobní legitimaci žalobce a poté se postupně vypořádal s jednotlivými uplatněnými žalobními námitkami. Pro přehlednost rozsudku bude tato část rozdělena vždy na vypořádávání jednotlivých žalobních námitek.

IV.I. – Aktivní žalobní legitimace žalobce

[16] Ustanovení § 65 odst. 2 s.ř.s. zakotvuje aktivní žalobní legitimaci procesní („žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí“). Ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. pak upravuje aktivní žalobní legitimaci hmotnou („kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní

zákon jinak.“). Z podané žaloby je patrné, že žalobce se domáhá jak procesní, tak také hmotné aktivní žalobní legitimace v tomto řízení.

[17] Zdejší soud zcela souhlasí s názorem žalobce, že je dána jeho aktivní žalobní legitimace procesní ve smyslu § 65 odst. 2 s.ř.s. Mezi stranami je nesporné, že žalobcem byl účastníkem předmětného správního řízení o udělení výjimky a žalobce ve své žalobě výslovně tvrdí, že byl postupem žalovaného dotčen na svých procesních právech takovým způsobem, že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost napadaného i prvostupňového rozhodnutí. V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2009, č. j. 1 As 40/2009-251, podle něhož *„k založení aktivní žalobní legitimace musí občanské sdružení ve smyslu § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny v řízení před soudem tvrdit zkrácení na svých procesních právech v předchozím správním řízení. Procesní práva žalobce v sobě přitom zahrnují i právo na to, aby se správní orgány s jeho námitkami i odvolacími důvody řádně vypořádaly.*“ soud konstatuje, že byly naplněny všechny zákonem předpokládané skutečnosti pro procesní aktivní žalobní legitimaci žalobce, a tedy zdejší soud se bude meritorně zabývat jednotlivými žalobními body, týkají-li se procesních práv žalobce.

[18] Žalobce dovozoval svou aktivní žalobní legitimaci hmotnou s přihlédnutím k obsahu čl. 9 Aarhuské úmluvy. V této otázce zdejší soud odkazuje zejména na rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 8. 3. 2011 ve věci C-240/09 (Lesoochránárske zoskupenie VLK v. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky) a na množství na něj navazujících rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3. 3. 2011, č. j. 1 As 7/2011-397), ze kterých vyplývá, že Aarhuská úmluva nemá povahu „self-executing“ smlouvy, tedy smlouvy samovykonatelné a přímo aplikovatelné. Judikatorně tedy bylo dovozeno, že nevládní organizace založené za účelem ochrany přírody a krajiny musí splnit požadavky vnitrostátních předpisů, aby měly přístup k soudu dle čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy, a že nelze dovozovat aktivní žalobní legitimaci přímo z této mezinárodní smlouvy (která je i sekundárním pramenem evropského práva).

[19] Dále žalobce dovozoval svou aktivní žalobní legitimaci s odkazem na čl. 10a směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. 6. 1985, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. 5. 2003. Aby mohla být žalobní legitimaci dovozována přímo z uvedené směrnice, musely by být splněny podmínky pro její přímý účinek. Vzhledem ke skutečnosti, že došlo k řádné implementaci směrnice do českého právního řádu v podobě § 70 ZOPK, a také se její ustanovení projevují v § 23 zákona EIA, nejsou dány podmínky pro její přímý účinek, jak bylo dovozeno v rozhodnutí Soudního dvora ze dne 5. 4. 1979 ve věci 148/78 (Ratti).

[20] Ve vztahu k § 65 odst. 1 s.ř.s. je nezbytné, aby subjekt domáhající se této aktivní žalobní legitimace byl nositelem veřejného hmotného subjektivního práva. Zdejší soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozhodnutí ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 As 2/2009-80; rozhodnutí ze dne 2. 9. 2009, č. j. 1 As 40/2009-251; rozhodnutí ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 As 8/2005-118 a další) a také ustálenou judikaturu Ústavního soudu (např. usnesení ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 282/97; usnesení ze dne 10. 7. 2008, sp. zn. III. ÚS 3118/07), ze kterých vyplývá, že práva vztahující se k životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které, na rozdíl od právnických osob, podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí.

[21] Nicméně zdejší soud při posouzení věci také musel vycházet z nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14. Zdejší soud uvádí, že Ústavní soud se zabýval toliko aktivní žalobní legitimací spolků (občanských sdružení) v návrzích na zrušení územního plánu jakožto opatření obecné povahy dle § 101a s.ř.s. Ústavní soud nikterak nezpochybňuje absenci přímého účinku Aarhuské úmluvy, pouze dovozuje nutnost výkladu předmětného § 101a s.ř.s. v souladu s Aarhuskou úmluvou, a na základě toho pak dovozuje aktivní žalobní legitimaci spolků (občanských sdružení) v těchto procesech, a to nikoliv generálně, ale pouze za splnění určitých podmínek. V řešeném případě se však nejedná o návrh na zrušení územního plánu jakožto opatření obecné povahy, ale o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu.

[22] Nicméně i v tomto případě (tedy žalobě proti rozhodnutí správního orgánu) se judikatura Nejvyššího správního soudu nově přiklání k možnosti posouzení dotčení hmotných práv žalobce, a to konkrétně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-298, kde Nejvyšší správní soud konstatoval následující:

„V souvislosti s otázkou aktivní legitimace spolku ke vznášení věcněprávních námitek Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 21. července 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 – 120, ve kterém soud konstatoval, že „... musí navrhovatel především plausibilně tvrdit, že existuje vztah mezi jeho právní sférou a územím, jež je územním plánem regulováno, a dále musí tvrdit, že dotčení je z povahy věci myslitelné právě danou formou právní regulace... Územním plánem mohou tedy ve svéprávní sféře být dotčeny ty osoby, které mají práva k nemovitostem nacházejícím se na území tímto plánem regulované.“ Soud dále uvedl, že navrhovatelem „... může... být zásadně jen taková osoba, která má přímý a nezprostředkovaný vztah k nějaké části území, které je územním plánem regulováno... Výjimečně je též představitelné, aby aktivní procesní legitimace byla dána i tehdy, tvrdí-li navrhovatel, který sám není vlastníkem nemovitosti ani nemá právo k takové cizí věci na území regulované územním plánem, že jeho vlastnické právo nebo jiné absolutní právo k nemovitosti nacházející se mimo území regulované územním plánem by bylo přímo dotčeno určitou aktivitou, jejíž provozování na území regulované územním plánem tento plán (jeho změna) připouští.“

Věcnou správnost uvedeného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu následně potvrdil Ústavní soud v nálezu ze dne 30. května 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, ve kterém rovněž konstatoval, že „[p]odstatným kritériem zde musí nepochybně být místní vztah navrhovatele k lokalitě regulované územním plánem. Má-li spolek sídlo na tomto území nebo jsou-li jeho členové vlastníky nemovitostí potenciálně dotčených opatřením plynoucím z územního plánu, pak by mu v zásadě měla svědčit aktivní legitimace k podání návrhu. Věcné (materiální) legitimační důvody, vycházející z předmětu činnosti spolku, se pak odvozují od místního vztahu k napadenému opatření obecné povahy. ...z hlediska posouzení zákonné podmínky zkrácení na právech bude věrohodnější místní “zavedenost“ ...“

Nejvyšší správní soud si je vědom, že výše citovaná judikatura se týká oblasti přezkumu opatření obecné povahy, avšak závěry ohledně dotčenosti ve hmotněprávní

sféře potenciálního navrhovatele a nezbytnosti lokálního prvku lze použít i na otázku možné aplikace § 65 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud posoudil, zda mohl být stěžovatel, který má sídlo v Brně, avšak působí v rámci území celé České republiky, napadeným rozhodnutím zasažen do své hmotněprávní sféry, což je předpokladem pro existenci jeho aktivní věcné legitimace.

Ústavní soud v nálezu ze dne 30. května 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14 konstatoval, že „... aktivní legitimace spolků, které byly založeny za účelem ochrany přírody a krajiny, nemůže být bez hranic.“ Touto hranicí je již zmíněný lokální prvek, resp. možná dotčenost na hmotných právech. Pokud by tento závěr nebyl správný, bylo by hypoteticky možné přiznat aktivní legitimaci ke vznášení věcných námitek každému spolku, který má předmět činnosti stanoven bez dalšího jako ochranu přírody a krajiny či životního prostředí. V takovém případě by byl teoreticky jakýkoli spolek s uvedeným předmětem činnosti oprávněn vznášet věcné námítky proti příslušnému záměru bez ohledu, zda může být reálně dotčen na hmotných právech, tedy i spolek se sídlem mimo Českou republiku či na jiném kontinentě. Smyslem vnitrostátní právní úpravy i interpretačního vodítka v podobě Aarhuské úmluvy je poskytnutí soudní ochrany dotčeným osobám, nikoli však neomezeně. Proto není možné paušalizovat presumpci dotčenosti ve hmotných právech spolků u všech záměrů, nýbrž je nutné vždy posuzovat každý případ individuálně.“

[23] Zdejší soud tedy ve smyslu výše uvedeného právního názoru, který vykládá tak, že i v případě řízení o žalobě podle § 65 s.ř.s. může svědčit spolkům ochrana jejich hmotných práv, posoudil, jestli žalobce naplňuje kritéria uvedená v nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14 (rozvedena v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2014, č. j. 5 AOS 3/2012-70), tak, aby měl aktivní žalobní legitimaci hmotnou. Těmito kritérii jsou především dotčení na subjektivních právech spolku, dále místní vztah spolku k lokalitě či zaměření spolku na aktivitu, která má lokální opodstatnění.

[24] Po prozkoumání činnosti spolku (na základě jeho stanov a registračního listu přiložených k žalobě a ostatně i ze znalosti zdejšího soudu založené na dlouhodobé rozhodovací činnosti soudu v právních věcech žalobce) má zdejší soud za jednoznačné, že činnost žalobce má prokazatelný místní vztah k řešené lokalitě, jelikož stavba bezpochyby má vliv na udržitelnou dopravu a ekologické vazby v rámci celého Jihomoravského kraje, ve kterém žalobce působí, a také zdejší soud konstatuje, že žalobce je zaměřen na tuto konkrétní posuzovanou aktivitu (udržitelnou dopravu v regionu). Zdejší soud má tedy za to, že v případě daného záměru s dopady na území minimálně celého Jihomoravského kraje je možné dovodit dotčenost ve hmotněprávní sféře žalobce, který vyvíjí aktivitu v rámci celého regionu, resp. že je v tomto konkrétním případě naplněno kritérium dostatečně silného vztahu žalobce k předmětnému území i dané aktivitě.

[25] Žalobce má tedy i aktivní žalobní legitimaci hmotnou podle § 65 odst. 1 s.ř.s.

IV.II. – Žalobní bod č. 1: Nezákonost hodnocení vlivů silnice R5510 na životní prostředí procesem EIA

[26] Žalobce v tomto žalobním bodu požaduje, aby soud přezkoumal posuzování vlivů na životní prostředí (proces EIA), a to jak jeho průběh, tak také jeho výsledek jakožto odborný podklad pro předmětné řízení.

[27] K tomuto zdejší soud uvádí následující. Případné vady procesu (i jeho výsledek jako odborného pokladu) posuzování vlivu stavby na životní prostředí (proces EIA) nelze úspěšně namítat v řízení dle zákona o ochraně přírody a krajiny (ZOPK), nýbrž v rámci přezkumu rozhodnutí vydaného až v rámci územního řízení (jehož podkladem je právě i rozhodnutí o výjimce, o kterém je rozhodováno v dané věci), což je v souladu s čl. 9 odst. 2 písm. b) Aarhuské úmluvy, čl. 10 směrnice č. 85/337/EHS, které odkazují na vnitrostátní právo a čl. 1 odst. 2 směrnice č. 85/337/EHS ohledně definice povolení, neboť postačuje jejich přezkoumání až ve fázi, kdy takovými úkony dochází k zásahu do právní sféry fyzických a právnických osob. Tento závěr zdejšího soudu je zcela souladný s právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v rozsudku ze dne 14. 6. 2007, č. j. 1 As 39/2006-55, kde bylo rozhodnuto: „*Stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, není samostatně přezkoumatelné ve správním soudnictví. V souladu s čl. 9 Aarhuské úmluvy a čl. 10a směrnice 85/337/EHS lze toto stanovisko přezkoumávat až v rámci **konečného rozhodnutí**, jehož je stanovisko podkladem.*“ Tímto konečným rozhodnutím v nyní posuzované věci je až právě územní rozhodnutí, jelikož posuzované napadené rozhodnutí o výjimce dle § 56 ZOPK je právě také podkladovým rozhodnutím (řetězcím se správním aktem) pro konečné územní rozhodnutí. Tento právní názor je v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu – srov. např. rozsudek ze dne 25. 2. 2010, č. j. 6 As 42/2008-509, podle něhož:

„Ke skutečnosti, že rozhodnutí o povolení výjimky z ochrany kriticky ohrožených druhů je podkladem (a řetězcím se) rozhodnutím pro územní řízení, se Nejvyšší správní soud v minulosti ve své judikatuře již jasně vyjádřil. V rozhodnutí č. j. 1 As 37/2005 - 154 ze dne 14. 2. 2008, Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že „rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. musí být vydáno již před vydáním rozhodnutí o umístění stavby.“ Od tohoto právního názoru neshledal důvod se odchýlit ani první senát v rozhodnutí č. j. 1 As 47/2007 - 134 ze dne 2. 9. 2009, který vyšel z toho, že umístění stavby je podle § 32 odst. 1 písm. a) stavebního zákona (zákon č. 50/1976 Sb.) možné jedině na základě pravomocného rozhodnutí o umístění stavby. [...] Je-li umístění stavby možné pouze na základě pravomocného rozhodnutí o umístění stavby, přičemž v tomto rozhodnutí se určí konkrétní stavební pozemek a podmínky pro umístění stavby, mj. i požadavky na ochranu životního prostředí, vyplývá z toho nutnost předchozího povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, má-li být stavba umístěna v místě s výskytem zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. Pokud by výjimka podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nebyla povolena, nemohla by na daném území ani být umístěna stavba. První senát v citovaném rozhodnutí dospěl k závěru: „Musí-li dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodnutí o povolení výše uvedené výjimky předcházet vydání územního rozhodnutí a být podkladem pro toto rozhodnutí, tím spíše je třeba trvat na tom, že územnímu rozhodnutí musí předcházet podrobný biologický průzkum (podmínka č. 16 stanoviska EIA), kterým by

bylo zjištěno, zda posuzovaná stavba zasahuje do biotopů zvláště chráněných rostlin a živočichů či nikoliv. “ Rovněž k otázce statutu rozhodnutí o povolení výjimky z ochrany kriticky ohrožených druhů jako podkladového rozhodnutí pro územní řízení o umístění stavby se tedy judikatura již vyjádřila jasně a konzistentně a šestý senát neshledal důvod se od citovaného ustáleného právního názoru odchýlit. “

[28] Krajský soud tedy zdůrazňuje, že uvedenou námitku je třeba uplatnit až v územním řízení, jelikož stanovisko EIA je v první řadě podkladem pro územní řízení, v němž se také rozhoduje o umístění stavby na přesně dané pozemky (k tomu např. také srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, č. j. 5 A 137/2000-37 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 8 As 2/2010-67). Obsahové námitky žalobce ke stanovisku EIA tak mohou být předmětem až územního řízení. Jejich posouzení ze strany správních orgánů může být přezkoumáno soudem pouze v souvislosti s žalobou proti územnímu rozhodnutí.

[29] Zdejší soud tedy shledává, že v dané věci není oprávněn posuzovat průběh a výsledek procesu EIA, jelikož tak může činit až případně v přezkumu konečného rozhodnutí v dané věci, což je územní rozhodnutí. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2010, č. j. 1 As 91/2009-83, jelikož to se týkalo řízení podle starého stavebního zákona z roku 1967 a procesu EIA před účinností zákona č. 100/2001 Sb., tedy závěry v něm vyřčené jsou pro danou věc irelevantní. Uvedená žalobní námitka je tak bezpředmětná.

IV.III. – Žalobní bod č. 2: Porušení § 50 odst. 1 a odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu: absence odůvodnění k námitkám ve vyjádření žalobce č. 2 ze dne 29. 6. 2012

[30] Zdejší soud úvodem uvádí, že dle ustálené judikatury soudů ve správním soudnictví je třeba vnímat obě správní rozhodnutí jako celek. Za tímto účelem krajský soud odkazuje na své předchozí rozhodnutí, které bylo publikováno jako rozhodnutí sbírkové, ze dne 29. 5. 2007, č. j. 62Ca 20/2006-65 (publikováno ve Sbirce NSS pod č. 1296/2007 Sb.), ve kterém zdejší soud uvedl: *„Soubor podkladů rozhodnutí opatřovaných za účelem zjištění skutečného stavu věci může zásadně vznikat ve všech stupních správního řízení, a tedy ve všech těchto stupních mohou být utvářena i jednotlivá skutková zjištění opírající se o tyto podklady [§ 59 odst. 1 správního řádu z roku 1967 (pozn. krajského soudu – bezpochyby použitelné i pro ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu z roku 2004)]. Dospěje-li správní orgán vyšší instance k závěru, že jednotlivá východiska dalších úvah správního orgánu nižší instance a nadto i jeho závěry vyplývající z těchto východisek jsou opodstatněné, nic mu nebrání, aby v té části, v níž se s rozhodnutím vydaným v nižší instanci ztotožní, na příslušné závěry odkázal, vyslovil s nimi souhlas, a tím je do svého rozhodnutí převzal. Takový postup sám o sobě nečiní rozhodnutí vydané ve vyšší instanci nepřezkoumatelným [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]“* Soudní praxe jde ve výkladu ještě dál, a to dokonce tak, že lze v druhostupňovém rozhodnutí korigovat závěry rozhodnutí prvostupňového. Tento postup lze např. vypožorovat z rozsudku zdejšího soudu ze dne 19. 1. 2010, č. j. 62Ca 31/2008-114 (rozhodnutí potvrzeno Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 15. 9. 2010, č. j. 1 Afs 45/2010-159), ve kterém bylo rozhodnuto, že *„Na rozhodnutí žalovaného je pak třeba hledět jako na celek, který je tvořen jak rozhodnutím prvního stupně, tak rozhodnutím druhého stupně. Jinak řečeno ve*

druhostupňovém řízení a rozhodnutí je žalovaný oprávněn napravovat pochybení a nesrovnalosti prvního stupně.“

[31] Tento právní názor pak zdejší soud rozšiřuje ještě tak, že u podkladů doplněných v odvolacím řízení je třeba zvážit, zda nový podklad mohl vůbec nějak změnit názor odvolacího orgánu oproti prvostupňovému rozhodnutí, tzn., zda mohlo mít (opomenuté) vyjádření účastníka (žalobce) vliv na výsledek celého správního řízení. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2011 č. j. 2 As 60/2011-101 vyplývá, že *„lze tedy dospět k závěru, že stěžovatel pochybil, pokud v rámci odvolacího řízení nepostupoval podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu a nevyzval účastníky řízení (žalobce), aby se k doplněným podkladům vyjádřili. Těmito podklady pouze došlo k potvrzení závěrů, k nimž dospěl správní orgán v územním řízení. Stěžovatel z těchto podkladů při svém rozhodování vycházel, nelze však důvodně předpokládat, že by reakce žalobců na tyto podklady – byť prostor pro ni měl být ze strany stěžovatele aktivně poskytnut – mohla mít vliv na výsledek rozhodnutí v odvolacím řízení, resp. na jeho zákonnost.*“ Optikou vše výše uvedeného je pak nutno posuzovat uvedenou žalobní námitku.

[32] Z předložené spisové dokumentace vyplývá, a ani žalovaný tuto skutečnost nikterak nerozporuje (viz vyjádření žalovaného k podané žalobě a také str. 8 bod 1 napadeného rozhodnutí), že došlo k procesnímu pochybení prvostupňového správního orgánu spočívající v tom, že tento neseznámil účastníky správního řízení s vyjádřením žalobce č. 2 ze dne 29. 6. 2012 a do správního spisu toto vyjádření žalobce č. 2 bylo vloženo až jako součást odvolání žalobce, jehož bylo přílohou. Žalovaný se s touto skutečností vypořádává na str. 8 v bodě 1 napadeného rozhodnutí a konstatuje, že po detailním porovnání věcného obsahu obou vyjádření žalobce lze konstatovat, že vyjádření č. 2 nepřináší do posuzované věci žádné nové skutečnosti a argumenty, a že na základě této zjevné procesní chyby nevznikla újma na právech žádnému z účastníků řízení a ani nebyl poškozen žádný veřejný zájem, tudíž se nejedná o nezákonnost, pro kterou by bylo nutno prvostupňové rozhodnutí rušit. Žalobce s tímto závěrem striktně nesouhlasí. Krajský soud tedy musel posoudit, jestli uvedené (a žalovaným přiznané) procesní pochybení prvostupňového správního orgánu mohlo mít vliv na zákonnost napadeného (resp. i prvostupňového) správního rozhodnutí.

[33] Ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu stanoví: *„Odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem.*“

[34] Zdejší soud konstatuje, že procesní postup žalovaného, kdy se na str. 8 v bodě 1 napadeného rozhodnutí vypořádal s procesním pochybením prvostupňového správního orgánu, považuje, s odkazem na zákonnou právní úpravu a judikaturu uvedenou výše, za zákonný a hmotně-právní vypořádání s vyjádřením č. 2 žalobce ze dne 29. 6. 2012 pak považuje za zcela dostatečné a na tomto místě na něj odkazuje s tím, že se závěry žalovaného tam uvedenými se zdejší soud ztotožňuje.

[35] Nadto zdejší soud uvádí (k vypořádání vyjádření č. 2 žalobce a novým skutečností, které mělo přinést do správního řízení), že skutečnost, že žalobce podal proti výjimce podle ustanovení § 43 ZOPK rozklad, byla všem účastníkům známa, a navíc výsledek tohoto rozkladu nemá vliv na předmětné správní řízení (viz také bod [44] a násl. tohoto rozsudku). Dále zdejší soud uvádí, že argumenty žalobce k výhodám a nevýhodám oficiální trasy a trasy prosazované žalobce nejsou v tomto správním řízení relevantní, stejně tak argumentace stran zrušených Zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (viz také body [53] a [54] tohoto rozsudku). Stejně tak nemůže mít vliv na zákonnost polemika žalobce s žadatelem stran otázky, jestli je cílem řízení o výjimce podle § 56 ZOPK získání této výjimky. Jedná se toliko o polemiku spíše na doktrinální a teoretické úrovni, než aspekt, který by bylo nutné řešit v předmětném správním řízení. Zdejší soud tedy shrnuje, že vyjádření č. 2 žalobce ze dne 29. 6. 2012 nepřineslo do předmětného správního řízení žádné nové zásadní skutečnosti či právní názory, které by měly vliv na hmotně-právní posouzení žádosti o udělení výjimky ve smyslu ustanovení § 56 ZOPK.

[36] Krajský soud v Brně tedy uzavírá, že po přezkumu, jestli uvedená procesní vada je takovou vadou, která způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, dospěl, zejména s ohledem na velmi důkladné odůvodnění napadeného (a prvostupňového) rozhodnutí, k závěru, že nikoliv, jelikož z materiálního hlediska bylo žalobci a všem účastníkům správního řízení v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí a v řízení jím předcházejících jednoznačně známo, na základě kterých skutečností a právních názorů žalovaný (resp. prvostupňový správní orgán) postupuje, a z čeho vychází. Zrušení napadeného rozhodnutí z důvodu této procesní vady by pak vedlo pouze k přepjatému formalismu správního soudu. Takový postup nelze hodnotit jako hospodárný a účelný, a šel by proti smyslu správního soudnictví. Předmětná žalobní námitka není proto důvodná.

[37] Obecně lze závěrem a pro komplexnost toto soudního rozhodnutí k této žalobní námitce také dodat, že je mylný takový názor žalobce, že by správní orgány měly účastníky upozorňovat na veškeré „zdroje informací“ pro své rozhodování před vydáním rozhodnutí. Správní orgán má vždy jistou znalost problematiky v rámci oblasti působnosti, která je mu svěřena a kterou při rozhodování aplikuje. Teprve pokud nejde o všeobecně známé skutečnosti, měl by případně v rozhodnutí uvést zdroj svého poznání. Účastník pak může ve správním řízení namítat, že „fakta“ jsou jiná, a zpochybnit věcnou správnost tvrzení správního orgánu. Tomu přisvědčil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 11. 2008 č. j. 5 As 40/2008-52: *„Každý správní orgán do rozhodnutí vždy vtělí i své odborné znalosti, to je předpokladem každého hodnocení důkazů, k němuž je třeba určitých odborných znalostí. Seznámení s nimi pak je před rozhodnutím prakticky vyloučeno; ostatně nejedná se o podklady rozhodnutí, ale už o způsob jejich hodnocení. Svě odborné znalosti [...] vtělí správní orgán do důvodů rozhodnutí. To účastníkovi řízení umožňuje proti nim brojit v odvolání, zpochybnit odborné závěry a případně i navrhnout důkazy, které odbornou úvahu vyvrátí.“*

IV.IV. – Žalobní bod č. 3: Porušení § 10 odst. 4 zákona EIA a § 68 odst. 3 správního řádu: absence přezkoumatelnosti odůvodnění o způsobu vypořádání podmínek stanoviska EIA

[38] Ustanovení § 10 odst. 4 zákona EIA stanoví: *„Správní úřad, který vydává rozhodnutí nebo opatření podle zvláštních právních předpisů (dále jen "rozhodnutí"), zveřejní žádost o vydání tohoto rozhodnutí, a to vždy alespoň na internetu. Při svém rozhodování bere vždy v*

úvahu obsah stanoviska. Bez stanoviska nelze vydat rozhodnutí nebo opatření nutná k provedení záměru v žádném správním ani jiném řízení nebo v jiném postupu podle zvláštních právních předpisů. V těchto řízeních a postupech je příslušný úřad dotčeným správním úřadem. Při svém rozhodování bere správní úřad vždy v úvahu obsah stanoviska. Jsou-li ve stanovisku uvedeny konkrétní požadavky týkající se ochrany životního prostředí, zahrne je do svého rozhodnutí; v opačném případě uvede důvody, pro které tak neučinil nebo učinil jen částečně. Rozhodnutí musí vždy obsahovat odůvodnění.“

[39] V podané žalobě žalobce poukazoval na nepřezkoumatelnost vypořádání námitky o nezahrnutí všech podmínek stanoviska EIA žalovaným. Neuváděl, které konkrétní podmínky předmětného stanoviska měly být do napadeného rozhodnutí zahrnuty, pouze obecně tvrdil, že odůvodnění nezahrnutí všech podmínek do napadeného rozhodnutí je nedostatečné.

[40] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že soudní řízení správní je ovládáno dispoziční zásadou. Je tedy na žalobci, aby v podané žalobě nastavil referenční rámec přezkumu správního rozhodnutí, jímž je soud vázán (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publ. pod č. 835/1996 Sb. NSS). Míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu správní soud přistoupí a posoudí ho. Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS).

[41] Zvolil-li žalobce argumentační taktiku, že prvostupňové rozhodnutí (resp. napadené rozhodnutí) je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť neuvádí, proč některé podmínky stanoviska EIA nebyly do rozhodnutí o výjimce převzaty, aniž by uvedl, jaké podmínky stanoviska EIA podle jeho názoru byly relevantní v řízení o rozhodnutí o výjimce a měly být převzaty, nemůže se svojí námitkou uspět. Za toto vymezení konkrétních podmínek nutných k přezkoumání v odvolání (soudním přezkumu) rozhodně podle právního názoru zdejšího soudu nelze považovat obecný a povšechný odkaz na podmínky ve stanovisku EIA, jak je uvedl žalobce na str. 4 odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí – viz správní spis a str. 24 žaloby, jelikož takto žalobce odkazuje de facto téměř na všechny podmínky stanoviska EIA a žalobce nikterak nezdůvodňuje, proč by některé podmínky měly být zahrnuty a jiné nikoliv. Prvostupňový správní orgán ani žalovaný nebyli povinni vyjadřovat se jednotlivě ke všem podmínkám stanoviska EIA a jejich možné významnosti pro fázi rozhodnutí o výjimce. Podmínky, které žalovaný považoval za relevantní pro rozhodnutí o výjimce, do tohoto rozhodnutí zahrnul a nebylo nutné blíže vysvětlovat, proč ostatní podmínky do rozhodnutí o výjimce včleněny nebyly, pokud žalobce konkrétní porušení § 10 odst. 4 zákona EIA nenamítal. Z citovaného ustanovení totiž pro projednávanou věc vyplývá, že žalovaný je povinen zohlednit obsah stanoviska EIA a převzít do svého rozhodnutí takové podmínky ochrany životního prostředí, které se vážou k předmětu jím vedeného řízení. Žalobce dle názoru zdejšího soudu neuváděl **konkrétní vztah** jednotlivých nepřevzatých podmínek k fázi rozhodnutí o výjimce dle § 56 ZOPK, přestože již ve svých námitkách poukazoval na nezbytnost převzetí všech relevantních požadavků k ochraně životního prostředí do rozhodnutí o výjimce.

[42] Pokud tedy žalobce ve své námitce o nezahrnutí podmínek EIA do napadeného rozhodnutí zůstal u povšechných tvrzení, nepřísluší správním soudům, aby za žalobce dohledávaly, zda žalovaný (prvostupňový správní orgán) skutečně opomenul některou z podmínek stanoviska EIA relevantní pro rozhodnutí o výjimce dle § 56 ZOPK zahrnout. Těžiště takové argumentace spočívalo výlučně na žalobci, dovolával-li se porušení § 10 odst. 4 zákona EIA. Pokud však žalobce ve svých podáních ustal u obecných výtek, nelze jeho námitce o nepřezkoumatelnosti prvostupňového ani napadeného rozhodnutí pro nezahrnutí podmínek stanoviska EIA vyhovět (srov. např. rozsudek ze dne 23. 9. 2014, č. j. 1 As 176/2012-146).

[43] Nadto pro komplexnost svého rozhodnutí (a stran tvrzení žalobce, které podmínky stanoviska EIA se podle něj týkají předmětu řízení – viz str. 24 žaloby) zdejší soud srovnal obsah stanoviska EIA a podmínek, které žalovaný (prvostupňový správní orgán) převzal do napadeného (resp. prvostupňového) rozhodnutí a konstatuje, že došlo z pohledu zdejšího soudu k převzetí všech relevantních podmínek uvedených ve stanovisku EIA do předmětného rozhodnutí o výjimce. Zdejší soud konstatuje, že nebyly zahrnuty podmínky stanoviska EIA týkající se archeologie, architektury, odpadového hospodářství apod., tedy podmínky, které nemají žádný konkrétní vztah k řízení o rozhodnutí o výjimce dle ustanovení § 56 ZOPK a žalovaný (resp. prvostupňový správní orgán) neměl povinnost tyto podmínky stanoviska EIA do svého rozhodnutí jakkoliv přejímat, či uvádět, proč je do svého rozhodnutí nezahrnul. Žalobní námitka proto není důvodná.

IV.V. – Žalobní bod č. 4: Porušení § 3, § 8 odst. 1 a § 50 správního řádu, neboť chybí pravomocné rozhodnutí o výjimce dle § 43 ZOPK

[44] Předmětem posouzení tohoto žalobního bodu je toliko otázka, jestli absence rozhodnutí o výjimce dle ustanovení § 43 ZOPK při rozhodování o výjimce podle ustanovení § 56 ZOPK je důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí. Tedy, jinými slovy řečeno, jestli je rozhodnutí o výjimce dle ustanovení § 43 ZOPK nezbytným podkladem, bez kterého nelze vydat rozhodnutí o výjimce dle ustanovení § 56 ZOPK.

[45] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu musí být rozhodnutí o povolení výjimky podle § 56 ZOPK vydáno již před rozhodnutím o umístění stavby. V územním rozhodnutí se s konečnou platností stanoví mj. stavební pozemek, na němž má být stavba umístěna, jakož i podmínky pro umístění stavby na něm, tedy i požadavky na ochranu životního prostředí. Měla být stavba umístěna v místě s výskytem zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin, musí povolení výjimky podle § 56 ZOPK předcházet umístění stavby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 1 As 37/2005-154). Rozhodnutí o povolení výjimky podle § 56 ZOPK tedy musí předcházet umístění záměru stavby do území. Stejně závěry pak lze učinit také k rozhodnutí o výjimce podle § 43 ZOPK. Obě tyto rozhodnutí jsou tedy pokladovými rozhodnutími pro územní rozhodnutí, nelze však podle právního názoru zdejšího soudu z pozitivní právní úpravy, ani z judikatury správních soudů jakkoliv dovodit, že by bylo jejich vydání na sobě vzájemně závislé.

[46] Řízení o výjimce ze zákazu stavět dálnice podle § 43 ZOPK má totiž odlišný předmět řízení než řízení o výjimce podle § 56 ZOPK: prvé řízení souvisí se zvláštní územní ochranou, zatímco druhé s ochranou ohrožených druhů. V řízení o výjimce podle § 43 ZOPK je

posuzován veřejný zájem na výstavbě dálnice a zájem na ochraně přírody a krajiny. Uvedeným rozhodnutím o výjimce dle § 43 ZOPK může být orgán ochrany přírody v řízení o výjimce podle § 56 ZOPK vázán potud, že veřejný zájem na výstavbě dálnice v chráněné krajinné oblasti výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody. V řízení o povolení výjimky podle § 56 ZOPK pak jde o posouzení, zda navrhovaná trasa dálnice představuje optimální řešení pro ochranu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů; jsou v něm rovněž stanoveny podmínky pro zajištění ochrany těchto druhů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, č. j. 6 As 8/2010-323). Řízení o výjimce podle § 56 ZOPK je tedy do jisté míry ovlivněno možným předchozím povolením výjimky dle § 43 ZOPK. Nelze však tvrdit, že by zájmy na ochraně zvláště chráněných druhů byly v rozhodnutí o výjimce podle § 43 ZOPK posouzeny, resp. že by uvedené rozhodnutí o výjimce bylo dostačující v případě absence výjimky dle § 56 ZOPK (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2014, č. j. 1 As 176/2012-147).

[47] Jak je tedy patrné z výše uvedeného, může být z hlediska hospodárnosti řízení a vzájemného provázání v některých aspektech vhodné, aby řízení o výjimce dle ustanovení § 43 ZOPK předcházelo řízení (rozhodnutí) o výjimce dle ustanovení § 56 ZOPK (v praxi – viz výše – je patrné, že se ale může stát i situace opačná, než v nyní soudem řešené věci, kdy existuje pravomocné rozhodnutí o výjimce dle § 43 ZOPK a absentuje rozhodnutí o výjimce dle § 56 ZOPK), nicméně tím okamžikem, kdy se posuzuje nutnost těchto podkladových rozhodnutí je až fáze územního řízení o předmětné stavbě v režimu stavebního zákona. Jinými slovy řečeno, žalovaný (prvostupňový správní orgán) může zcela zákonně vydat rozhodnutí o výjimce ve smyslu ustanovení § 56 ZOPK bez toho, aby bylo pravomocně rozhodnuto o výjimce dle ustanovení § 43 ZOPK. Z žádného právního předpisu ani judikatury nelze učinit závěr opačný (tedy o povinnosti správních orgánů rozhodujících o výjimce dle § 56 ZOPK vyčkat na pravomocné rozhodnutí dle § 43 ZOPK). Nic na tomto záměru nemůže ani změnit pozdější skutečnost, že rozhodnutí o výjimce dle § 43 ZOPK bylo zrušeno. Žalobní námitka proto není důvodná.

IV.VI. – Žalobní bod č. 5: Porušení § 56 ZOPK ve vztahu k § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu pro kumulativní nesplnění podmínek a pro nepřezkoumatelnost či irelevantnost důvodů

[48] Ustanovení § 56 odst. 1 ZOPK stanoví: „*Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.*“

[49] Krajský soud úvodem vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2009, č. j. 1 As 111/2008-363, ve kterém Nejvyšší správní soud dovodil: „*nemají žalobci pravdu v tom, že zhodnotit, zda veřejný zájem na výstavbě dálnice výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody ve smyslu § 26 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., není možné bez současného porovnávání několika možných variant či koridorů dálnice. Toto srovnávání se má odehrávat před vydáním stanoviska SEA; po vydání stanoviska SEA, jehož obsahem je*

doporučení či výběr jedné z několika možností, se pak pracuje již jen s jednou variantou (resp. zde se dvěma variantami téhož koridoru), a na tom není nic závadného. [...] Ve fázi poměrování dvou zmíněných veřejných zájmů se již nezvažuje, jaká z variant dálnice by byla – v souhrnu nejrůznějších hledisek – nejvhodnější, neboť toto srovnávání již proběhlo; posuzuje se už jen to, zda by měl standardně vyžadovaný zájem na ochraně přírody ve zvláště chráněných územích ustoupit konkrétní variantě dálnice (která už v předchozí fázi prošla „předvýběrem“ z více variant).“ Podle právního názoru zdejšího soudu stejné závěry lze učinit také pro stanovisko EIA ve vztahu k územnímu řízení a rozhodování o výjimce dle ustanovení § 56 ZOPK. Jinými slovy řečeno: ve fázi poměrování dvou veřejných zájmů podle § 56 ZOPK se již nezvažuje, jaká z variant dálnice (rychlostní komunikace) by byla – v souhrnu nejrůznějších hledisek – nejvhodnější, neboť toto srovnávání již proběhlo během procesu vydávání stanoviska EIA. Proto nelze vzít do úvahy ani žalobcův odkaz na variantu silnice R55 dle Ing. K., neboť tato varianta nenavazuje na úseky 5509 a 5511 a mohla by snad přijít do úvahy právě jen při zkoumání vhodnosti jiných variant (před vydáním stanoviska EIA), nikoliv však již při soudním přezkumu konkrétního řešení výjimek pro předmětnou stavbu 5510.

[50] Žalobce v této žalobní námitce zejména tvrdí, že o veřejném zájmu, ani o jeho výrazné převaze, nesvědčí politické dokumenty, územní plány obcí ani stanovisko EIA; kdyby tomu tak bylo, řízení o výjimce podle § 56 ZOPK, by bylo zbytečné.

[51] V obecné rovině je třeba úvodem konstatovat, že lze prvostupňové i napadené rozhodnutí považovat za dostatečné a argumentačně přesvědčivé; zabývalo se všemi podmínkami plynoucími z ustanovení § 56 ZOPK a řádně je dle právního názoru zdejšího soudu odůvodnilo. Soud souhlasí s žalobcem potud, že žádný z těchto dokumentů sám o sobě nedokládá veřejný zájem na stavbě a jeho výraznou převahu nad zájmem ochrany přírody; o intenzitě veřejného zájmu však vypovídá právě souhrn těchto dokumentů, a soud neshledává v hodnocení správních orgánů žádné pochybení. Podle názoru soudu nelze z úvah o veřejném zájmu vyloučit politickou vůli, zde vyjádřenou na nejvyšší úrovni usnesením vlády – už proto, že představitelé moci výkonné moci jsou – byť nepřímými – reprezentanty veřejnosti a jejich úkolem je právě formulovat zájmy veřejnosti a uvádět je do praxe. I zásady územního rozvoje (byť později zrušené) jsou dokumentem politickým (na nižší regionální úrovni); politická je ve své podstatě celá hierarchie nástrojů územního plánování od politiky územního rozvoje přes zásady územního rozvoje k územním plánům (nejobecnější pravidla územního plánování stanoví Ministerstvo pro místní rozvoj a schvaluje je vláda ve formě Politiky územního rozvoje; podrobněji je pak rozpracovávají krajské úřady a obecní úřady v přenesené působnosti, ovšem schvalují je zastupitelstva kraje či obce, tedy politická reprezentace na regionální či místní úrovni). Zdá se, že žalobce připisuje pojmu „politický“ jakýsi prvek svévole či jej vyhrazuje pro popis jednání bez ohledu na věcná a odborná kritéria; takový pohled ale není na místě. Dokumenty územního plánování jednak vznikají na základě odborných územně analytických podkladů; jednak ani zásady územního rozvoje nejsou samy o sobě zárukou toho, že zamýšlená stavba nakonec vznikne, a především územní plán detailně nestanoví, za jakých podmínek a omezení (například právě ve vztahu ke zvláště chráněným druhům) se tak stane.

[52] Vedle dokumentů ryze politické povahy a zásad územního rozvoje a územních plánů jednotlivých obcí, na které lze nahlížet i jako na odborné podklady, i jako na politickou vůli

určité územní samosprávné korporace, poukázaly správní orgány zejména na stanovisko EIA – odborný podklad, v jehož rámci byly hodnoceny různé varianty stavby zamýšlené komunikace R55, tak také např. na Dopravní politiku ČR. Soud nesouhlasí s tím, že poté, co bylo takto rozhodnuto o výběru varianty, by se měl orgán ochrany přírody v řízení podle § 56 ZOPK znovu vracet o krok zpět a vedle varianty trasy, s níž přichází žadatel o výjimku, zkoumat i to, jaký dopad na zvláště chráněné druhy budou mít i varianty jiné, v předchozích procesech již „vyloučené“: tím by se popírala logická návaznost jednotlivých kroků a procesy SEA a EIA by ztrácely smysl, pokud by jejich výsledek neměl být závazný pro další postupy.

[53] Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2009, č. j. 7 Ca 99/2006-65, jehož se žalobce dovolává a podle něž by se i v řízení podle § 56 ZOPK měly zkoumat jiné varianty trasy, vyjadřuje ojedinělý postoj, který nedošel většího uplatnění. Zdejší soud naopak setrvale zastává názor, že námitky ve vztahu k SEA lze uplatňovat v průběhu územního plánování, případně v návrhu na zrušení příslušného územně plánovacího dokumentu; námitky ve vztahu k EIA pak mají své místo v územním řízení, resp. v návrhu na zrušení vydaného územního rozhodnutí (viz ostatně také výše v tomto rozsudku). Ostatně stejný názor zastává i Nejvyšší správní soud, jak je patrné z výše citovaného rozsudku ze dne 20. 5. 2009 vydaného ve věci sp. zn. 1 As 111/2008. Lze opětovně poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, č. j. 6 As 8/2010-323, v němž kasační soud uvedl, že stanovení konkrétní trasy komunikace (zde dálnice D8) bylo předmětem územního řízení a soud může přezkoumávat její posouzení ze strany správních orgánů jen v řízení o žalobě proti územnímu rozhodnutí; v řízení týkajícím se povolení výjimky podle § 56 ZOPK se však nelze vracet k procesu EIA.

[54] To, že v řízení o výjimce se již nepřezkoumává „správnost“ či obecně pojatá „vhodnost“ zvolené trasy, platí i tehdy, jestliže některý z podkladů, z něž správní orgán vycházel v řízení o výjimce podle § 56 ZOPK a v němž byla právě příslušná trasa zvolena jako závazná pro další postupy, byl zrušen, resp. byla autoritativně vyslovena jeho nezákonnost. To platí i ve vztahu k Zásadám územního rozvoje Jihomoravského kraje, které byly zrušeny rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2012, č. j. 1 Ao 7/2011-526, tedy přede dnem vydání napadeného rozhodnutí. Zdejší soud konstatuje, že podle rozsudku, jímž Nejvyšší správní soud zrušil ZÚR JMK, kraj správně převzal do návrhu zásad územního rozvoje koridor R55 a prověřil jeho proveditelnost. Posouzení vlivů návrhu na území zařazená do soustavy NATURA 2000 přitom ukázalo, že koridor R55 v úseku Břeclav – státní hranice má významný negativní vliv na evropsky významnou lokalitu (Soutok – Podluží) a ptačí oblast (Soutok – Tvrdonicko). Tento záměr byl tak ze ZÚR JMK vypuštěn, neboť by s sebou nesl kompenzační opatření. Naproti tomu v případě koridoru R55 v trase „Olomouc – Přerov – Hulín – Břeclav“, jehož součástí je i zamýšlená, v tomto soudním řízení řešená, stavba (stavba 5510 Bzenec – Bzenec Přívoz), žádná obdobná překážka proveditelnosti záměru zjištěna nebyla, a proto nemohl být tento koridor ze zásad územního rozvoje vyřazen. Jiným slovy řečeno, Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje nebyly autoritativně zrušeny Nejvyšším správním soudem z důvodu, že by daná stavba, resp. celý koridor R55 v trase „Olomouc – Přerov – Hulín – Břeclav“, nebyl v souladu se zákonem. Tento závěr lze učinit jako podpůrný v případě hodnocení převahy veřejného zájmu v dané věci.

[55] Soud má tedy za to, že souhrnem dokumentů, na něž poukázaly správní orgány, byl doložen veřejný zájem na výstavbě R55; ani při poměrování tohoto zájmu se zájmem na

ochraně přírody a krajiny správní orgány nepochybyly, a jejich tvrzení o tom, že výstavba bude mít na dotčené živočichy pouze nevýznamný vliv, není nepřezkoumatelné, jak to namítá žalobce. Krajský úřad, resp. žalovaný, se jednotlivě zabýval dotčenými druhy živočichů, vždy zvažil jejich rozšíření v rámci ČR i to, jaký biotop v dotčeném území vyhledávají, zda mohou ke svým aktivitám využívat i jinou blízkou lokalitu, zda se výstavba vůbec dotkne jejich životního cyklu (často totiž budou rušivé práce probíhat mimo vegetační období, resp. mimo hnízdní období). Nezbyvá než zopakovat, že v tomto řízení nebylo úkolem správních orgánů posuzovat, zda by při jiném vedení trasy vznikaly jiné vlivy na chráněné živočichy a zda by byly větší či menší, ani jaké dopady na zájmy ochrany přírody a krajiny budou mít další úseky R55, které nejsou předmětem žádosti v projednávané věci. Krajský soud má tedy jednoznačně za to, že v případě dané stavby je zde jednoznačně dán veřejný zájem a uvedená žalobní námitka je tak nedůvodná.

[56] Nad rámec výše uvedeného zdejší soud souhlasí také se stanoviskem žalovaného, podle něž musí orgán ochrany přírody a krajiny při svém rozhodování vycházet z podkladů platných v dané době; to, že byl určitý podklad zpochybněn právní cestou, ještě není důkazem o jeho nezákonnosti. Je nad rámec rozhodování žalovaného v rámci řízení o výjimce podle § 56 ZOPK, aby hodnotil různé žalobcem namítané a dokládané vady předcházejících aktů, pokud tyto akty v době rozhodování existovaly a svědčila jim presumpce správnosti, případně hodnotil každý další dokument předložený žalobcem. Chybí-li tu tedy takové hodnocení či vyjádření k dodaným podkladům žalobce, nesvědčí to o vadném vypořádání odvolací námitky. Žalovaný výslovně nereagoval na všechny námitky žalobce, zaujal však k věci souhrnné stanovisko, které soud považuje za dostačující. Podle soudu není nutné, aby správní úřad jednotlivě reagoval na každý z podkladů předložených v řízení (z různých hledisek zpochybňujících vhodnost a prospěšnost zvolené trasy silnice R55), pokud dá najevo, že v tomto druhu řízení není možné zvažovat další dopravní řešení v jiných trasách a hodnotit jejich výhodnost z různých hledisek, a tento svůj postoj zdůvodní. Zaujme-li správní orgán takový postoj, není pak třeba, aby se zmínil o každém jednotlivém podkladu a ve vztahu ke každému podkladu uváděl, že ani tento podklad nemůže nic změnit na jeho celkovém postoji.

IV.VII – Žalobní námitka č. 6: Porušení § 3, § 50 odst. 3 a odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu, včetně § 7 odst. 1 správního řádu, pro nejasnost, nekonkrétnost a obtížnou vymahatelnost některých podmínek rozhodnutí a pro absenci jiných podmínek a důvodů vypořádání námitek

[57] Úvodem, krom již výše uvedeného k ostatním žalobním bodům, k vypořádání této žalobní námitky musí zdejší soud konstatovat, že jako mylnou je třeba odmítnout představu, že druhostupňový správní úřad (zde žalovaný) se musí povinně vypořádat odvolacími námitkami kasuisticky „bod po bodu“ a že vždy opakovaně by se měl námitkami každého odvolatele zabývat zvlášť. Za podstatné je třeba považovat přezkoumání všech námitek po věcné stránce. Nicméně je odpovědností žalovaného, že se bude zabývat všemi odvoláními v celém rozsahu, uvede, které námitky jsou nepřípustné a proč, přípustné námitky poté věcně vypořádá. Není proto důvodné spatřovat pochybení žalovaného v tom, že se ke strukturovaným odvolacím námitkám ke každému ze zákonných kritérií nevyjádřil taktéž strukturovaně (srov. zdůvodnění podané Nejvyšším správním soudem v obdobné situaci v rozsudku ze dne 30. 9. 2014, č. j. 6 As 155/2013-34). Jestliže se určité námitky účastníků řízení překrývají, má i soud za to, že se lze s těmito námitkami vypořádat souhrnně a že tak

učinil v dostatečné míře jak prvostupňový správní orgán, tak i správní orgán druhostupňový, aby mohl ve věci rozhodnout. Takové vypořádání námitek soud nevylučuje a nejedná se o jejich paušální odmítnutí. Podstatné je, že účastníkům včetně žalobce byl dán dostatečný prostor k vyjádření se k podkladům, ať už v prvním nebo ve druhém stupni správního řízení, a že s námitkami žalobce, o něhož se v tomto řízení jde, bylo naloženo tak, že byly vypořádány.

[58] Krajský soud dále také připomíná právní názor Nejvyššího správního soudu uvedený v rozsudku ze dne 28. 8. 2007, čj. 6 Ads 87/2006-36 [zveřejněn ve sbírce rozhodnutí č. 1389/2007 Sb. NSS]), kde bylo judikováno: „*správní soud může výjimečně slevit z nároků na dodržení požadavků § 68 odst. 3 s.ř.s., nalezne-li ve správním spisu dostatečnou oporu pro úvahu, že je rozhodnutí správního orgánu po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem.*“. S odkazem také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53 („*tento postup je však namísto pouze v případech, kdy správní spis dává prima facie jednoznačnou odpověď na otázky týkající se skutkového stavu věci. Poskytuje-li totiž správní soud ochranu veřejným subjektivním právům přezkumem správního rozhodnutí, činí tak i posouzením jeho odůvodnění*“) krajský soud shledává, že po důkladném studiu spisové dokumentace je dle jeho názoru jednoznačné, že rozhodnutí žalovaného i prvostupňového orgánu je po právní i skutkové stránce zcela v souladu se zákonem, a dodává, že všechny odvolací námitky byly řádně a zákonně vypořádány. Nicméně i přes tento svůj dílčí závěr, krajský soud posoudil vypořádání každé jednotlivé námitky žalobce žalovaným a zjistil následující.

[59] K žalobní námitce k podmínce č. 8 (shodná s podmínkou odvolací), zdejší soud konstatuje, že se s ní žalovaný vypořádal zcela konkrétně a dostatečně na str. 10 napadeného rozhodnutí a to v bodě 5 Ad A, na který zdejší soud odkazuje. Zdejší soud souhlasí se žalovaným, že tato podmínka č. 8 (uvedená mj. na straně 4 napadeného rozhodnutí) byla stanovena zcela srozumitelně, a že tzv. ekodozor má jednoznačně stanoven rozsah svých pravomocí a také rozsah svých povinností. Klíčovou část podmínky, že „*o realizaci opatření bude ekologický dozor průběžně informovat příslušný orgán ochrany přírody*“, považuje zdejší soud za dostatečnou, jelikož má za to, že jak časové hledisko (průběžné informování v průběhu realizaci stavby je mnohem účinnější, než kdyby bylo stanoveno např. 2x do roka, jelikož stavba je realizována v různých etapách s různými možnými zásahy do zájmů ochrany přírody a takto nastavená podmínka umožňuje jak ekodozoru, tak zejména i příslušnému orgánu ochrany přírody, mnohem lepší kontrolu nad ochranou přírody), tak také příslušný správní orgán, jsou definovány dostatečně, jelikož kdo je tím příslušným správním orgánem je v dané věci naprosto zřejmé. V této části je tedy žalobní námitka nedůvodná.

[60] K žalobní námitce k podmínce č. 17 (shodná s podmínkou odvolací), zdejší soud konstatuje, že se s ní žalovaný vypořádal zcela konkrétně a dostatečně na str. 11 napadeného rozhodnutí a to v bodě 5 Ad C, na který zdejší soud odkazuje. K požadavku žalobce na prodloužení tubusu z důvodu lepší ochrany ptáků, zdejší soud zdůrazňuje, že tento požadavek žalobce není podložen závěry ornitologického posudku, ani žádným jiným odborným podkladem. Jak vyplývá ze správního spisu, tak záměr v posuzované podobě, která je předmětem řízení o výjimce, byl z ornitologického hlediska zcela dostatečně posouzen odbornou osobou K. P., který vyjádřil souhlas s navrženou podobou a není důvodu se od jeho závěrů odchýlit. Zdejší soud pak nevidí ani žádného důvodu provádět navržený důkaz

výslechem svědka K. P., jelikož jeho ornitologický posudek je jednoznačný a je obsahem správního spisu. V této části je tedy žalobní námitka nedůvodná.

[61] K žalobní námitce k podmínce č. 16 (shodná s podmínkou odvolací), zdejší soud konstatuje, že se s ní žalovaný vypořádal zcela konkrétně a dostatečně na str. 11 napadeného rozhodnutí a to v bodě 5 Ad D, na který zdejší soud odkazuje. K požadavku žalobce, že přes bezlesí nebude probíhat žádná účelová komunikace a nebude zde žádná stavební činnost, a že se s tímto návrhem dle žalobce žalovaný přezkoumatelně nevypořádal, zdejší soud shledává, že za toto přezkoumatelné vypořádání lze považovat konstatování žalovaného, že do této podmínky byly implementovány návrhy z Entomologického průzkumu zpracovaného odbornou osobou RNDr. T. K., Ph.D., a že na tento Entomologický průzkum žalovaný výslovně v napadeném rozhodnutí odkazuje. Zdejší soud konstatuje, že tento Entomologický průzkum je součástí spisové dokumentace a odkaz žalovaného na tento průzkum v napadeném rozhodnutí je tak zcela zákonný. Návrhy žalobce na užití závěrů z doporučení ornitologa prof. B. pak byly žalovaným správně hodnoceny jako nerelevantní pro danou věc, jelikož tato doporučení byla činěna pro jiný úsek komunikace s jiným technickým řešením, a to pro úsek 5511 – tunelový. V této části je tedy žalobní námitka nedůvodná.

[62] Krajský soud shledává, že všech 21 podmínek obsažených v napadeném rozhodnutí jsou pro tuto fázi řízení (žádost o výjimku ve smyslu ustanovení § 56 ZOPK) dostatečně konkrétní, jsou závazné, z hlediska veřejného zájmu na ochraně přírody směřují ke kompenzaci a zmírnění nežádoucích účinků záměru stran ochrany chráněných živočichů zcela dostatečně a účastníci řízení se k nim mohli zákonně vyjádřit. Zdejší soud také konstatuje, že stejně jako žalovaný dospěl k závěru, že po prověření 40 opatření uvedených v žádosti investora o udělení výjimky jsou ve 21 podmínkách napadeného rozhodnutí věcně obsažena všechna tato opatření, a že postup prvostupňového správního orgánu, kdy jsou podmínky stanoveny ve 3 skupinách (opatření během výstavby; trvalá opatření a další podmínky) je logický, smysluplný a přehledný. Zdejší soud tedy shrnuje, že došlo k obsahovému převzetí všech navržených opatření, i když v jiném členění, než bylo uvedeno v žádosti. Tento postup nelze hodnotit jako nezákonný.

[63] S ohledem na výše uvedené krajský soud shledává, že vypořádání námitek žalovaným způsobem pojatým v napadeném rozhodnutí v žádném případě nemohlo způsobit nezákonnost napadeného rozhodnutí, o to víc, když krajský soud vezme do úvahy právní názory vyslovené v bodech [57] a [58] tohoto rozsudku. Z těchto důvodů ani v tomto žalobním bodě nemohl být žalobce úspěšný.

[64] Zdejší soud závěrem shrnuje, že ze spisového materiálu je zřejmé, že v území dotčeném předmětnou stavbou byly realizovány odborné průzkumy, jejichž výsledky a závěry byly promítnuty do výsledného rozhodování a to jak v prvostupňovém, tak napadeném rozhodnutí, a správní orgány v nich uplatnily také své odborné znalosti o území, jakož i obecně známé skutečnosti (srov. také bod [37] tohoto rozsudku). V dané věci dle posouzení zdejšího soudu došlo k dostatečnému porovnání obou konkurenčních veřejných zájmů (na stavbě dopravní infrastruktury a na ochraně životního prostředí), správní orgány identifikovaly příslušné střetávající se veřejné zájmy a zcela zákonně a přesvědčivě zdůvodnily, že míra dotčení chráněných druhů živočichů je přijatelná a negativní vliv na jejich populace umístěním předmětné stavby je možno adekvátně kompenzovat, a to tím způsobem, jak to dle posouzení

zdejšího soudu bylo dostatečně provedeno a zajištěno v prvostupňovém a napadeném rozhodnutí.

V. Shrnutí a náklady řízení

[65] S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.

[66] Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 29. července 2015

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu